BTHK Mobil Genişbant ile Mobil Erişim ve Çağrı Başlatma piyasa analizleri kamuoyu yanıtları

Özet ve Analiz | Yayın Tarihi: 06 Kasım 2026
Ref: 2026/PA3&6-V2.0

1 Giriş

BTHK, eş zamanlı olarak "Mobil Erişim ve Çağrı Başlatma" ile "Mobil Genişbant" üzerine iki ayrı pazarda piyasa analizi yürütmüştür.

BTHK, hazırladığı taslak raporları görüş ve değerlendirmelerini almak üzere paydaşların incelemesine sunmuştur. Bu kamuoyu süreci 30iş günü sürmüştür. Her bir kamuoyu kapsamında sekiz soru yöneltilmiştir. Söz konusu piyasa analizlerinde izlenen yaklaşım ve analitik süreçler arasındaki yakın benzerlikler göz önünde bulundurularak, her iki kamuoyunda da tamamen aynı sorular sorulmuştur.

- Telsim, her iki kamuoyu süreci için sorulara ayrı ayrı yanıtlar sunmuştur. Ancak, sunulan bu iki yanıt seti, kelimesi kelimesine aynı olmasa bile, içerik olarak neredeyse tamamen aynıdır.
- Turkcell ise her iki kamuoyu sürecine yönelik sorulara tek bir yanıt metni ile cevap vermiştir.

Bu rapor, paydaşlardan gelen yanıtları özetlemekte ve BTHK'nın bu görüşlere ilişkin yanıtlarını içermektedir.

2 Bölüm 2'nin sonu: Piyasa analizine yaklaşım

Soru 1: BTHK'nın piyasa analizi yaklaşımının KKTC için doğru yaklaşım olduğuna katılıyor musunuz?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Katılmıştır.
Turkcell
Katılmıştır.

© 2026 Plum Consulting

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Hem **Turkcell** hem de **Telsim**, benimsenen analitik yaklaşıma (S1) katılmakla birlikte, BTHK'nın KKTC'ye özgü koşulları da yerinde bir şekilde dikkate aldığı görüşündedir. **Telsim**; mobil ses, SMS ve veri hizmetlerinin abonelere halihazırda paketler halinde sunulduğu, dolayısıyla bunların tek bir perakende mobil hizmetler pazarı olarak değerlendirilmesinin uygun olduğu ve ekonomik açıdan da tek bir toptan girdi pazarı olarak ele alınması gerektiği görüşüne katılmıştır. Şirket ayrıca, sabit konumdaki FWA (Sabit Kablosuz Erişim) hizmetlerinin kapsam dışında bırakılmasını da desteklemiştir.
BTHK Yanıtı Alınan görüşler ışığında, pazar incelemesinin bu kısmında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

3 Bölüm 3.1'in sonu: İlgili pazarların tanımlanması

Soru 2: Katılıyor musunuz?

- Mobil cihazları ve mobil altyapıya dayalı FWA hizmetlerini dışlayan, mobil hizmetler için tek bir ulusal perakende pazarı vardır.
- Mobil genişbant erişimi, mobil şebeke erişimi ve çağrı başlatma gibi hizmetleri de içeren bu perakende pazarına toptan girdi sağlayan tek bir pazar vardır.

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Katılmıştır.
Turkcell
Yorum yapılmamıştır.
Telsim; mobil ses, SMS ve veri (geniş bant) hizmetlerinin abonelere hâlihazırda paketler hâlinde sunulduğunu, dolayısıyla bunların tek bir perakende mobil hizmetler pazarı olarak değerlendirilmesinin uygun olduğunu; ayrıca ekonomik açıdan da tek bir toptan girdi pazarı olarak ele alınmaları gerektiğini kabul etti. Şirket, sabit bir konumdaki kablosuz erişim (FWA) hizmetlerinin kapsam dışında tutulması görüşüne de katıldı.
BTHK Yanıtı Alınan görüşler ışığında, pazar incelemesinin bu kısmında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

4 Bölüm 3.2'nin sonu: KKTC mobil hizmetler pazarındaki piyasa koşulları

Soru 3: BTHK'nın bu piyasa analiziyle ilgili perakende piyasasındaki temel piyasa koşullarını belirlediğine katılıyor musunuz?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Genel olarak 3. soruyla hemfikirdir.
Turkcell
Katılmıştır.
Telsim ayrıca, raporda belirtilen faktörlerin mevcut piyasa koşullarını doğru bir şekilde yansıttığı görüşündedir. **Turkcell**, raporda sunulan aşağıdaki gözlemlerin, KKTC piyasası açısından son derece isabetli ve önemli olduğunu değerlendirmiştir: • Hiperenflasyonist baskı, • Geçici/mobil nüfus (çok yüksek müşteri kaybı oranı), • Birbirine yakın pazar payları ve yoğun rekabet.

© 2026 Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
BTHK Yanıtı Alınan görüşler ışığında, pazar incelemesinin bu kısmında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Soru 4: BTHK'nın dikkate alması gereken başka faktörler var mıdır?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Genel olarak 4. soruyla hemfikir olmakla birlikte, bazı ilave faktörlere dikkat çekildi.
Turkcell
Genel yaklaşıma katıldı, ancak bir dizi ilave faktörün altını çizdi.
Telsim ayrıca şu faktörlerin de dikkate alınması gerektiğini belirtti: i) Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısına ve uluslararası ağ geçidi bağlantılarına bağımlılık, ii) OTT (internet üzerinden sunulan) hizmetlerinin yarattığı finansal baskı. Turkcell ise bazı ilave faktörlere dikkat çekmek istedi: • Döviz kuru riski ve yatırım maliyetleri, • Elektrik ve enerji maliyetleri, • 5G lisans ve yatırım maliyetleri, • Telekomünikasyon Dairesi'nden kiralanan fiber altyapıya bağımlılık.
BTHK Yanıtı Telsim tarafından dikkate alınması önerilen tüm unsurlar, Kurum'un analizinde göz önünde bulundurulmuştur. Benzer şekilde, Turkcell tarafından önerilen 'ek' unsurların tamamı da —açıkça belirtilmese dahi— örtük bir biçimde hesaba katılmış olup, bu unsurlara daha fazla ağırlık verilmesi durumunda dahi analizde herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Alınan görüşler ışığında, piyasa analizinin bu bölümünde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

5 Bölüm 3.3'ün sonu: Üçlü kriter testinin mobil hizmetlere yönelik perakende pazarına uygulanması

Soru 5: Perakende mobil hizmetler pazarının üçlü kriter testini geçtiğine ve bu nedenle öncül (ex-ante) düzenlemeye tabi tutulabileceğine katılıyor musunuz?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Katılmıştır.
Turkcell
"Üçlü kriter testi"nin karşılandığı görüşüne kısmen katılmakla birlikte, "rekabet hukuku kurallarının tek başına uygulanmasının piyasa aksaklıklarını gidermek için yetersiz kalacağı" yönündeki kriterin karşılanıp karşılanmadığı konusunda şüpheleri bulunmaktadır.

© 2026 Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim, "üçlü kriter testi"nin karşılanmış olmasının, tek başına düzenleyici yükümlülüklerin getirilmesini gerektirmediğini; bunun için "etkin pazar gücü"nün varlığının tespit edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Turkcell ise, pazar aksaklıklarını gidermek için yalnızca rekabet hukukunun yeterli olacağını, dolayısıyla "üçlü kriter testi"nin üçüncü kriterinin karşılanamayacağını ve ilgili pazarların *ex-ante* (düzenleyici) müdahaleye uygun olmadığını savunurken; bu görüşüne dayanak olarak Elektronik Haberleşme Yasası'nın 15. maddesini ve 36/2009 sayılı Rekabet Kanunu'nun 28. maddesini gerekçe göstermektedir.
BTHK Yanıtı Kurum, gerçekleştirdiği analizin Telsim tarafından önerilen yaklaşımla uyumlu olduğunu teyit etmektedir. Kurum, Turkcell tarafından atıfta bulunulan yasa maddeleri kapsamındaki yetkilerin farkındadır. Bununla birlikte, rekabet hukukunun "ex-post" (geriye dönük/sonradan müdahale eden) uygulaması ile "ex-ante" (önleyici/düzenleyici) düzenlemelerin uygulanması birbirinden temelden farklıdır. "Ex-ante" düzenlemeler, etkin rekabetin bulunmadığı pazarlarda, piyasa aksaklıklarını önlemek ve pazarı etkin rekabet ortamına taşımak amacıyla uygulanır. Rekabet hukuku ise, halihazırda ortaya çıkmış bir piyasa aksaklığını gidermek ve adil piyasa koşullarını yeniden tesis etmek için devreye girer. "Ex-ante" düzenlemenin uygun olduğunun belirlenmesi, bunun mutlaka uygulanacağı anlamına gelmez; uygulama, "etkin piyasa gücü"nün tespit edilmesine bağlıdır. Ayrıca bu durum, "ex-post" rekabet hukukunun uygulanamayacağı anlamına da gelmemektedir. Gelen görüşler ışığında, piyasa analizinin bu kısmında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

6 Bölüm 3.4'ün sonu: Etkin pazar gücüne (EPG) sahip işletmelerin belirlenmesi

Soru 6: Perakende mobil hizmetler pazarında şu anda tek veya ortak EPG'ye sahip hiçbir operatörün bulunmadığı görüşüne katılıyor musunuz?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Katılmıştır.
Turkcell
Katılmıştır.
Telsim, kendi görüşüne göre operatörler arasında güçlü bir rekabetin devam ettiğini, pazar paylarının birbirine yakın olduğunu, müşteri geçişlerinin yüksek seviyede gerçekleştiğini ve operatörlerin rakip aboneleri kazanmak adına aktif ticari kampanyalar yürüttüğünü teyit etmiştir. Turkcell de sunulan kanıtların, ortak bir "etkin pazar gücü" (EPG) bulunmadığı yönündeki tespiti desteklediği görüşüne katılmaktadır.
BTHK Yanıtı Gelen görüşler ışığında, piyasa analizinin bu kısmında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

7 Bölüm 3.5'in Sonu: Çözüm Yolları

Soru 7: BTHK'nın önerileri hakkındaki görüşleriniz nelerdir:

- Mobil hizmetler pazarında öncül (ex-ante) asimetrik yükümlülük getirilmesi konusunda görüşünüz nedir?
- Piyasa koşullarını izleyerek, operatörler arasında ortak hakimiyete yol açabilecek örtülü bir iş birliğinin belirtilerinin takip edilmesi konusundaki görüşünüz nedir?

© 2026 Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
Katılmıştır.
Turkcell
Katılmıştır.
Telsim, herhangi bir tedbir alınmasına gerek olmadığı görüşündedir; önerilen izleme faaliyetinin bir düzenleyici kurumun asli görevleri arasında yer aldığını ve standart düzenleyici denetimin yeterli olacağını değerlendirmektedir. Turkcell ise, BTHK'nın olası örtülü koordinasyon durumlarını izlemesi gerektiği görüşüne katılmakla birlikte, bu izleme faaliyetinin işletmecilerin ticari kararlar alma özgürlüklerini veya rekabetçi davranışlarını kısıtlamaması gerektiğini; ayrıca söz konusu izlemenin nesnel, şeffaf ve ölçülebilir kriterlere dayanması gerektiğini belirtmektedir.
BTHK Yanıtı Kurum, gelecekte gerçekleştireceği her türlü piyasa analizi faaliyetinde, bu analizin işletmeciler üzerinde gereksiz kısıtlamalara veya yüklere yol açmamasını sağlamaya özen göstermektedir. Alınan görüşler ışığında, piyasa analizinin bu bölümünde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Soru 8: Sizce böyle bir olası örtülü iş birliğinin önemli işaretleri neler olabilir?

Kamuoyu görüşüne ilişkin özet, analiz ve BTHK yanıtı
Telsim
İki ayrı yanıtında da toplamda örtülü işbirliği potansiyeline dair 7 gösterge sundu.
Turkcell
BTHK, meşru rekabetçi tepkiler ile örtülü işbirliği (gizli anlaşma) arasında ayrım yapmalı ve izlenmesi gereken bazı ilave unsurlar ortaya koymalıdır.
Telsim, koordinasyona işaret eden şu göstergeleri öne sürmüştür: i) ticari gerekçelerle açıklanamayan paralel fiyat artışları; ii) tarife ve promosyon kampanyalarında sistematik ve eş zamanlı değişiklikler; iii) pazar payı kazanmaya yönelik rekabetçi kampanya ve faaliyetlerde belirgin bir azalma; iv) yenilikçi ürün ve hizmetlerin geliştirilmesinde eş zamanlı bir yavaşlama; v) pazar paylarının uzun bir süre boyunca olağan dışı bir şekilde sabit kalması ve kârlılık göstergelerinde eş zamanlı ve sürekli artışlar; vi) kârlılıkta eş zamanlı ve sürekli artışlar; ve vii) rekabeti kısıtlayan bilgi paylaşımı veya ticari koordinasyon. Turkcell ise örtülü işbirliğine (gizli anlaşmaya) işaret eden birtakım göstergeler sunmuştur: operatör değiştirmeyi zorlaştıran ortak engellerin getirilmesi; makul bir ekonomik gerekçe olmaksızın, yüksek olan müşteri kayıp oranlarının (churn rates) aniden asgari seviyelere düşmesi; ve her iki operatör tarafından, tüketicinin zararına olacak şekilde, yeni teknolojik yatırımların (örneğin 5G) veya kapasite artırımlarının durdurulması ya da kısıtlanması.
BTHK Yanıtı Kurum, gizli işbirliğinin (gizli anlaşmanın) işareti olabilecek faktörlere ilişkin önerileri için işletmecilere teşekkür eder. Sunulan önerilerin büyük bir kısmının, Kurum tarafından halihazırda önerilmiş olan faktörler kapsamında yer aldığı değerlendirilmekle birlikte, mevcut liste aşağıda belirtilen ilave unsurlarla genişletilecektir: 1. Pazar payı kazanmaya yönelik rekabetçi kampanya ve faaliyetlerde belirgin bir azalma. 2. Yenilikçi ürün ve hizmetlerin geliştirilmesinde eş zamanlı bir yavaşlama. 3. Hizmet sağlayıcı değişikliğini zorlaştıran ortak engellerin getirilmesi. 4. Abone kayıp oranlarında (churn rates) önemli ölçüde düşüş.

© 2026 Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu